

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 11. februārī
(OR. en)

6028/22
ADD 1

LIMITE

AGRI 41
CODEX 3
FAO 6
SAN 71
VETER 8
SUSTDEV 27
CONUN 34
RELEX 144
WTO 14
FOOD 11
PHYTOSAN 6
ENV 103
CLIMA 56

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Iepri. dok. Nr.:	5405/1/22 REV 2
Temats:	Secinājumi par ES apņemšanos izveidot vērienīgu Pārtikas kodeksu, kas būtu piemērots mūsdienu un nākotnes izaicinājumiem – apstiprināšana

PROJEKTS

Padomes secinājumi

ES apņemšanās izveidot vērienīgu Pārtikas kodeksu, kas būtu piemērots mūsdienu un nākotnes izaicinājumiem

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT:

- Padomes 2021. gada 26. maija secinājumus par ES prioritātēm attiecībā uz Apvienoto Nāciju Organizācijas 2021. gada samitu par pārtikas sistēmām (9335/21);
- Padomes 2020. gada 19. oktobra secinājumus par stratēģiju "No lauka līdz galdam" (12099/20);
- Padomes 2020. gada 23. oktobra secinājumus "Biodaudzveidība – nepieciešama steidzama rīcība" (12210/20);
- Padomes 2019. gada 17. jūnija secinājumus "ES rīcība nolūkā stiprināt noteikumus balstītas daudzpusējas attiecības" (10341/19);
- Padomes 2019. gada 8. jūlija secinājumus "Atbalsts globālo ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai" (10997/19);
- Padomes 2019. gada 25. novembra secinājumus "Ceturtais progressa ziņojums par rīcības plānu uztura jomā" (14457/19);
- Padomes 2019. gada 10. decembra secinājumus "Ilgtspējīgas Eiropas izveidošana līdz 2030. gadam – līdzšinējais progress un turpmākie pasākumi" (14835/19);

PĀRTIKAS KODEKSA STRATĒGISKĀ LOMA

1. UZSVER Pārtikas kodeksa kā *FAO*¹/*PVO*² kopīgās pārtikas standartu programmas un Pārtikas kodeksa komisijas kā kodeksa centrālās pārvaldes struktūras unikālo un izšķirošo lomu patērētāju veselības aizsardzībā un godīgas prakses veicināšanā;
2. ATZINĪGI VĒRTĒ Pārtikas kodeksa panāktos nozīmīgos rezultātus un PILNĪBĀ ATZĪST, ka Pārtikas kodeksa komisijas pieņemtie uz konsensu balstītie pārtikas standarti joprojām ir svarīgi un tiem ir nozīme pasaules mērogā;
3. UZSVER ES³ ilglaicīgo un plašo sadarbību ar visiem Pārtikas kodeksa komisijas locekļiem, kuri ES kā vienam no pasaules lielākajiem importētājiem un eksportētājiem joprojām ir svarīgāka nekā jebkad agrāk, lai veicinātu un stiprinātu efektīvu, uz noteikumiem balstītu daudzpusēju sadarbību un atvieglotu starptautisko tirdzniecību;
4. ATKĀRTOTI UZSVER ES stingro apņemšanos, pamatojoties uz tās visaptverošajām zināšanām pārtikas nekaitīguma un patērētāju interešu aizsardzības jomā, turpināt sniegt efektīvu ieguldījumu visās Pārtikas kodeksa dimensijās, pilnībā ievērojot tiesības un pienākumus, kas izriet no ES pievienošanās Pārtikas kodeksa komisijai 2003. gadā⁴;
5. ATGĀDINA par ES pastāvīgo apņemšanos, tostarp kā galvenajam līdzekļu devējam *FAO/PVO* Pārtikas kodeksa trasta fondā, veicināt jaunattīstības valstu un pārejas ekonomikas valstu līdzdalību Pārtikas kodeksa darbībās; Šajā sakarā ATKĀRTOTI UZSVER ES stingro vēlmi turpināt dalīties ar savu zinātību, zināšanām un pieredzi ar šīm valstīm un atbalstīt spēju veidošanas pasākumus to konkrētajā valsts kontekstā, tostarp izmantojot ES programmu "Labāka apmācība nekaitīgai pārtikai" un sanitāro un fitosanitāro programmu "Atbilstība tirgum".

¹ Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācija.

² Pasaules Veselības organizācija.

³ Šajā dokumentā apzīmējuma "ES" lietojums nenorāda uz to, vai kompetence ir ES, ES un tās dalībvalstīm vai ekskluzīvi ES dalībvalstīm.

⁴ 2003/822/EK: Padomes Lēmums (2003. gada 17. novembris) par Eiropas Kopienas pievienošanos *Codex Alimentarius* Komisijai (OV L 309, 26.11.2003., 14. lpp.).

PĀRTIKAS KODEKSA MĒRĶU SASKAŅOŠANA AR GLOBĀLO ILGTSPĒJAS PROGRAMMU

6. ATKĀRTOTI APSTIPRINA pilnīgu ES apņemšanos īstenot Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ATKĀRTOTI APSTIPRINA ES apņemšanos sadarboties ar visiem saviem partneriem, lai paātrinātu progresu tādu ilgtspējīgu pārtikas sistēmu izveidē, ar kurām pasaulē rada ilglaicīgu spēju mūsu planētas robežās visiem nodrošināt drošu, uzturvielām bagātu un cenas ziņā pieejamu pārtiku;
7. Šajā sakarā ATZINĪGI VĒRTĒ impulsu, ko radīja Apvienoto Nāciju Organizācijas 2021. gada samits par pārtikas sistēmām attiecībā pāreju uz ilgtspējīgām pārtikas sistēmām un virzībā uz to, lai ar lielāku konsekvenci risinātu sistēmiskās un savstarpēji saistītās problēmas, ar ko saskaras pārtikas sistēmas, un ATBALSTA samita turpmākos pasākumus, īstenojot kopīgu rīcību visos līmeņos un pastiprinot sadarbību daudzpusējos forumos un starptautiskās standartu noteikšanas struktūrās;
8. UZSVER patērētāju vēlmes attiecībā uz veselību, pārtiku un uzturu, arvien vairāk koncentrējoties uz tādu pieeju, kas pārtikas sistēmu skata kopumā, un uz tāda taisnīgāka pārtikas tirgus izveidi visā pasaulē, kas pienācīgi atzīst un atalgo pārtikas ražotāju centienus ilgtspējas jomā;
9. ATZĪST mainīgo vidi, kurā darbojas Pārtikas kodekss, un to, cik svarīgi ir proaktīvi un savlaicīgi reaģēt uz pašreizējām problēmām un jaunām problēmām saskaņā ar Pārtikas kodeksa stratēģisko plānu 2020.–2025. gadam;
10. ATZĪST būtisko ieguldījumu, ko Pārtikas kodeksa komisija kopā ar Pasaules Dzīvnieku veselības organizāciju (*OIE*) un Starptautisko augu aizsardzības konvenciju (*IPPC*) kā pasaules mēroga standartu noteikšanas programmas, kas atzītas Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) Nolīgumā par sanitāro un fitosanitāro pasākumu piemērošanu, ar zinātniskiem un pierādījumos balstītiem starptautiskiem standartiem var sniegt globālajā ilgtspējas programmā;

11. Šajā sakarā UZSVER ES apņemšanos aktīvi piedalīties Pārtikas kodeksa darbā, lai palīdzētu risināt problēmas, ko rada klimata pārmaiņas, bioloģiskās daudzveidības zudums, rezistences pret antimikrobiāliem līdzekļiem (*AMR*) izplatīšanās un nepārnēsājamu slimību pieaugums, un UZSVER ES stingro gatavību kopā ar saviem partneriem izpētīt visus pragmatiskos veidus, kā Pārtikas kodeksa komisijas darbā integrēt ilgtspējas apsvērumus; šajā sakarā ATZĪST, ka šī pieeja atbilst ilgtspējas saistībām, ko Pārtikas kodeksa dalībnieki ir uzņēmušies citos starptautiskos forumos vai daudzpusējos procesos;
12. UZSVER, ka ir ārkārtīgi svarīgi stiprināt pieeju "Viena veselība" saistībā ar pārtikas sistēmu kopumā, tostarp pastiprinot sadarbību starp *OIE*, *IPPC* un Pārtikas kodeksa komisiju, lai pienācīgi ņemtu vērā sistēmisko saikni starp cilvēku, dzīvnieku un augu veselību un vides aizsardzību; Šajā sakarā ATZINĪGI VĒRTĒ notiekošo *FAO* un *PVO* pārtikas nekaitīguma stratēģiju atjaunināšanu, kurās pienācīgi atzīta gan saikne starp pārtikas nekaitīgumu un ilgtspējīgas attīstības mērķiem, gan arī tas, cik svarīgi ir visā riska analīzes procesā piemērot pieeju "Viena veselība";
13. UZSVER, ka analīze un dati, kas saistīti ar tādiem ilgtspējas apsvērumiem kā vides aizsardzība un dzīvnieku labturība, varētu lietderīgi papildināt riska novērtējumu, ko pašlaik veic apvienotās *FAO* /*PVO* ekspertu komitejas;
14. UZSVER, ka pastiprināta saziņa un sadarbība starp apvienotajām *FAO*/*PVO* riska novērtēšanas struktūrām un citām starptautiskām vai reģionālām ekspertu struktūrām varētu stiprināt Pārtikas kodeksa standartu zinātnisko pamatu;

15. PILNĪBĀ ATZĪST būtisko lomu, kāda Pārtikas kodeksa komisijai var būt tādu jaunu pārtikas avotu un ražošanas sistēmu veicināšanā, kas var veicināt pāreju uz ilgtspējīgām pārtikas sistēmām saskaņā ar mērķi proaktīvi risināt jaunas problēmas, kā izklāstīts Pārtikas kodeksa stratēģiskajā plānā 2020.–2025. gadam.

PĀRTIKAS KODEKSA DARBA METODES UN PRAKSE, KAS ATBILST MŪSDIENU UN NĀKOTNES IZAICINĀJUMIEM

16. ATKĀRTOTI APSTIPRINA ES stingro atbalstu pamatprincipiem, kas ir Pārtikas kodeksa darba pamatā, tostarp vienprātīgai lēmumu pieņemšanai, lai nodrošinātu Pārtikas kodeksa komisijas pieņemto pārtikas standartu efektīvu izmantošanu un ietekmi visā pasaulē;
17. ATGĀDINA, cik svarīga ir Pārtikas kodeksa komisija un tās palīgstruktūras, kas lēmumu pieņemšanas procesā nodrošina integrētu riska pārvaldības pieeju, pienācīgi ņemot vērā visus attiecīgos aspektus un veicinot pieejas "Viena veselība" izstrādi;
18. UZSVER, ka atjauninātas zinātniskās metodikas saglabāšana riska novērtēšanai ir būtiska, lai nodrošinātu Pārtikas kodeksa pārākumu pārtikas standartu noteikšanā; šajā sakarā UZSVER, ka būtu jāizpēta inovatīvas metodes riska novērtēšanai un pārtikas standartu ietekmes novērtēšanai, lai veicinātu to, ka Pārtikas kodeksa standartu noteikšanas darbībā tiek ņemta vērā visu ar pārtikas sistēmām saistīto zinātnisko disciplīnu piemērotība mērķim;
19. UZSVER Pārtikas kodeksa komisijas būtisko lomu visa standartu noteikšanas darba koordinēšanā, kuru attiecībā uz pārtiku veic starptautiskas un starpvaldību organizācijas; šajā sakarā UZSVER, cik svarīgi ir nodrošināt pienācīgu saikni ar darbu, ko veic jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisija (ANO EEK), Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO) un Starptautiskā standartizācijas organizācija (ISO);

20. UZSVER, ka ir svarīgi nodrošināt, ka Pārtikas kodeksa komisija pilnībā izmanto savu palīgstruktūru potenciālu, lai sagatavotu lēmumu pieņemšanas procesu iekļaujošā un pārredzamā veidā; šajā sakarībā UZSVER:
- kodeksa izpildkomitejas (CCEXEC) pamatfunkciju kritiski pārskatīt Pārtikas kodeksa komisijai iesniegtos ieteikumus attiecībā uz standartu izstrādi;
 - to, cik nozīmīgs un svarīgs ir darbs, ko Kodeksa komiteja vispārējo principu jautājumos (CCGP) veic, strādājot ar procedūru jautājumiem un vispārējiem jautājumiem, ko tai iesniegusi Pārtikas kodeksa komisija, tādējādi palīdzot nodrošināt optimālu Pārtikas kodeksa darbību;
21. ATBALSTA jaunu darbību uzsākšanu, lai uzraudzītu un novērtētu esošo Pārtikas kodeksa standartu izmantošanu, jo īpaši saistībā ar Pārtikas kodeksa stratēģisko plānu 2020.–2025. gadam;
22. UZSVER, ka priekšlikumi par jaunu darbu ir pienācīgi jāizvērtē, ņemot vērā darba prioritāšu noteikšanas kritērijus, jo īpaši standartizācijas kritēriju, lai nodrošinātu plašu dalībnieku atbalstu;
23. UZSVER, ka galvenajam mērķim vajadzētu būt Pārtikas kodeksa standartu pieņemšanai vienprātīgi; ATZĪST Pārtikas kodeksa komisijas grūtības pienācīgi risināt situācijas, kad pastāv būtiskas viedokļu atšķirības citu tādu pamatotu faktoru un apsvērumu ⁵ dēļ, kuri jāņem vērā; šajā sakarā IESAKA Pārtikas kodeksa komisijai censties panākt vienotu izpratni par pieejamiem variantiem, lai tās locekļi varētu atturēties no standarta pieņemšanas;

⁵ Saskaņā ar ES tiesību aktiem šādi apsvērumi ietver sociālos, ekonomiskos, tradicionālos, ētiskos un vides faktorus un kontroles iespējamību (sk. *Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu*).

24. ATZĪST Pārtikas kodeksa komisijas lielos centienus nodrošināt tās darba nepārtrauktību Covid-19 pandēmijas laikā; ATBALSTA pašreizējās pārdomas par to, kā pilnībā izmantot Covid-19 pandēmijas laikā gūto pieredzi, tostarp attiecībā uz Pārtikas kodeksa komisijas un tās palīgstruktūru jaunajām darba metodēm un sanāksmju kārtību, un par nepieciešamību apsvērt iespēju attiecīgi pielāgot procedūras un noteikumus, un šajā sakarā UZSVER ES apņemšanos veicināt Pārtikas kodeksa pastāvīgos centienus saglabāt noturīgu un dinamisku organizāciju;
25. UZSVER, ka ir svarīgi, lai *FAO* un *PVO* nodrošinātu pienācīgus administratīvos un finanšu resursus, vēlams no saviem pamatbudžetiem, darbībām, ko veic apvienotās *FAO/PVO* ekspertu struktūras, kuras atbalsta Pārtikas kodeksu; šajā sakarā ATKĀRTOTI UZSVER ES apņemšanos ar savām zināšanām un zinātību sniegt ieguldījumu šajā konkrētajā jomā, tostarp pastiprinot sadarbību starp Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi (*EFSA*) un apvienotajām *FAO/PVO* ekspertu struktūrām.

TURPINĀT EFEKTĪVU ES SADARBĪBU SAISTĪBĀ AR PĀRTIKAS KODEKSU

26. AR GANDARĪJUMU ATZĪMĒ, ka pēdējo divdesmit gadu laikā kopš ES pievienošanās Pārtikas kodeksa komisijai 2003. gadā dalībvalstis un Eiropas Komisija ir attīstījušas stabilu un sekmīgu sadarbību ar kodeksu saistītos jautājumos, lai sniegtu pienācīgi koordinētu ES ieguldījumu Pārtikas kodeksa darbā;
27. MUDINA dalībvalstis un Eiropas Komisiju vajadzības gadījumā izpētīt iespējas, kā uzlabot ES efektivitāti dažādos Pārtikas kodeksa darba virzienos, tostarp ierosinot prioritāros tematus, kuros ES varētu būt virzītājspēks, un izvērtējot iespēju un instrumentu klāstu, ko ES var izmantot, lai ieņemtu nostāju attiecībā uz Pārtikas kodeksa standartu pieņemšanu, atzīstot, ka citiem Pārtikas kodeksa locekļiem var būt atšķirīgas pilnīgi pamatotas regulatīvās pieejas, kas ir pielāgotas to valsts vai reģionālajam kontekstam;

28. UZSVER, ka ir svarīgi nodrošināt, lai dalībvalstis un Eiropas Komisija sniegtu pienācīgu ieguldījumu *FAO/PVO* ekspertu komiteju darbā, un ka šajā nolūkā ir jānodrošina atbilstīga zinātība un resursi;
29. MUDINA pastiprināt sadarbību starp Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi (*EFSA*) un apvienoto *FAO/PVO* ekspertu komiteju sekretariātiem, kas atbalsta Pārtikas kodeksa komisijas darbu;
30. UZSVER, ka ir svarīgi nodrošināt pastāvīgu ciešu sadarbību starp ES un citām Pārtikas kodeksa Eiropas koordinācijas komitejas (*CCEURO*) dalībvalstīm; šajā kontekstā ATZINĪGI VĒRTĒ Vācijas kā nākamā *CCEURO* koordinatora kandidatūru;
31. UZSVER, ka joprojām ir svarīgi, lai ES turpinātu saskaņoti sadarboties ar visiem Pārtikas kodeksa komisijas locekļiem nolūkā uzlabot savstarpējo uzticēšanos un veicināt ciešu sadarbību; šajā nolūkā MUDINA dalībvalstis un Eiropas Komisiju turpināt un vajadzības gadījumā stiprināt informēšanas centienus.
